TÒA ÁN NHÂN DÂN **THÀNH PHỐ MÓNG CÁI** **TỈNH QUẢNG NINH**	**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM** **Độc lập - Tự do - Hạnh phúc**
Số: 12/2023/QĐST-VDS	*Móng Cái, ngày 22 tháng 9 năm 2023*

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
Về việc tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự
TÒA ÁN NHÂN DÂN THÀNH PHỐ MÓNG CÁI, TỈNH QUẢNG NINH

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: bà Trần Thị Thu Nga.

Thư ký phiên họp: ông Nguyễn Hoàng Sơn, chức danh Thư ký Tòa án nhân dân thành phố Móng Cái, tỉnh Quảng Ninh.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố Móng Cái, tỉnh Quảng Ninh tham gia phiên họp: bà Tạ Thị Huyền - Kiểm sát viên.

Ngày 22 tháng 9 năm 2023 tại trụ sở Tòa án nhân dân thành phố Móng Cái, tỉnh Quảng Ninh mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 44/2023/TLST-VDS, ngày 14 tháng 7 năm 2023 về việc "*Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự*" theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 09/2023/QĐST-VDS, ngày 14 tháng 9 năm 2023, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

Người yêu cầu giải quyết việc dân sự: bà Bùi Thị N, sinh năm 1978

Địa chỉ tại: khu B, phường H, thành phố M, tỉnh Quảng Ninh

Những người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:

1/ Ông Hoàng Văn H, sinh năm 1975

2/ Cháu Hoàng Đức M, sinh năm 2014

Đều có địa chỉ: khu F, phường H, thành phố M, tỉnh Quảng Ninh

3/ Chị Hoàng Thị H1, sinh năm 1998

Nơi thường trú: thôn A, xã H, thành phố M, tỉnh Quảng Ninh

Người đại diện hợp pháp của người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan cháu M: bà Bùi Thị N và ông Hoàng Văn H là mẹ đẻ và bố đẻ

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Theo nội dung đơn yêu cầu, bản tự khai và lời khai của người yêu cầu bà Bùi Thị N trình bày: bà và ông Hoàng Văn H là vợ chồng sinh được 03 con chung là Hoàng Thị H1, Hoàng Thị H2 và Hoàng Đức M. Chị Hoàng Thị H2 kể từ khi sinh ra đã bị dị tật bẩm sinh và bị động kinh, không nhận thức được và không biết nói, không tự phục vụ được bản thân, mọi sinh hoạt cá nhân hằng ngày đều do bà N chăm sóc, phục vụ. Nay bà N đề nghị Toà án tuyên bố chị Hoàng Thị H2 mất năng lực hành vi dân sự.

Những người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan ông Hoàng Văn H, chị Hoàng Thị H1, cháu Hoàng Đức M đều thống nhất với lời khai của bà N.

Lời khai của những người hàng xóm của bà N là bà Phạm Thị M1, bà Vi Thị H3 và đại diện chính quyền địa phương đều xác nhận tình trạng sức khỏe của chị Hoàng Thị H2 như lời khai của bà N

Ngày 24/7/2023 Toà án nhân dân thành phố Móng Cái đã ra quyết định trưng cầu giám định sức khoẻ tâm thần đối với chị Hoàng Thị H2 theo yêu cầu của bà N.

Tại kết luận giám định sức khoẻ tâm thần theo trưng cầu số 229/KLGĐ ngày 11/9/2023 của Viện pháp y tâm thần trung ương kết luận: đối tượng Hoàng Thị H2 bị bệnh chậm phát triển tâm thần trầm trọng. Theo phân loại bệnh quốc tế lần thứ 10 năm 1992 bệnh có mã số F73. Đối tượng mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi.

Ý kiến của đại diện Viện kiểm sát về việc tuân theo pháp luật, quan điểm giải quyết việc dân sự: về tố tụng: Tòa án đã xác định đúng thẩm quyền, xác định đúng người có quyền yêu cầu. Về nội dung: căn cứ kết luận giám định sức khỏe tâm thần của Viện pháp y tâm thần trung ương có đủ cơ sở xác định chị Hoàng Thị H2 bị mất năng lực hành vi.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của đại điện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân thành phố Móng Cái, tỉnh Quảng Ninh nhận định:

[1] Về quyền yêu cầu: căn cứ tài liệu có trong hồ sơ thể hiện: bà Bùi Thị N là mẹ đẻ của chị Hoàng Thị H2, nên bà N có quyền yêu cầu Tòa án tuyên một người mất năng lực hành vi đối với chị H2 theo quy định tại khoản 1 Điều 376 Bộ luật Tố tụng Dân sư.

[2] Về tố tụng: yêu cầu của của bà Bùi Thị N tuyên bố một người mất năng lực hành vi đối với chị H2 là yêu cầu về dân sự, chị H2 có nơi cư trú tại thành phố M, tỉnh Quảng Ninh thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân thành phố Móng Cái theo quy định tại khoản 1 Điều 27; điểm a khoản 2 Điều 35; điểm a khoản 2 Điều 39 Bộ luật Tố tụng Dân sự.

[3] Về việc vắng mặt của người yêu cầu và những người có quyền lợi và nghĩa vụ liên quan tại phiên họp, những người này vắng mặt đều có đơn đề nghị Tòa án giải quyết việc dân sự vắng mặt. Căn cứ khoản 2, khoản 3 Điều 367 Bộ luật Tố tụng Dân sự, Tòa án vẫn tiến hành phiên họp.

[4] Xét đơn yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự, lời khai của người yêu cầu và người có quyền lợi và nghĩa vụ liên quan phù hợp với Bản kết luận giám định sức khoẻ tâm thần theo trưng cầu số: 229/KLGĐ ngày 11/9/2023 của Viện pháp y tâm thần trung ương, phù hợp với các tài liệu khác có trong hồ sơ có đủ cơ sở xác định chị Hoàng Thị H2 bị bệnh chậm phát triển tâm

thần trầm trọng (theo phân loại bệnh quốc tế lần thứ 10 năm 1992 bệnh có mã số F73) hiện tại mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi. Do đó yêu cầu của bà N và ý kiến của Viện kiểm sát nhân dân thành phố Móng Cái là có cơ sở chấp nhận theo quy định tại Điều 22 của Bộ luật dân sự năm 2015.

[5] Về chi phí trưng cầu giám định pháp y tâm thần: người yêu cầu bà Bùi Thị N phải chịu chi phí giám định pháp y tâm thần theo yêu cầu.

[6] Về lệ phí dân sự sơ thẩm: bà Bùi Thị N phải chịu 300.000 đồng lệ phí giải quyết việc Dân sự sơ thẩm theo quy định tại Điều 37 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14, ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội quy định về mức, thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ: khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35; điểm a khoản 2 Điều 39; khoản 1 Điều 149; các Điều 370, 371, 372; khoản 2, khoản 3 Điều 367 và Điều 378 của Bộ luật Tố tụng dân sự; Điều 22 của Bộ luật Dân sự; khoản 1 Điều 37 Nghị quyết 326/2016/UBTVQH14 ngày 30 tháng 12 năm 2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

- Chấp nhận yêu cầu về việc tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự của bà Bùi Thị N.

Tuyên bố chị Hoàng Thị H2, sinh năm 2001, nơi cư trú: khu B, phường H, thành phố M, tỉnh Quảng Ninh là người mất năng lực hành vi dân sự.

- Về chi phí trưng cầu giám định pháp y tâm thần bà N chịu chi phí đối với yêu cầu Giám định pháp y tâm thần và đã nộp đủ.

- Lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự bà Bùi Thị N phải chịu 300.000đ (ba trăm nghìn đồng) lệ phí việc Dân sự sơ thẩm, được trừ vào số tiền 300.000đ (ba trăm nghìn đồng) tiền tạm ứng lệ phí đã nộp theo biên lai thu tiền tạm ứng án phí, lệ phí Toà án số 0007747 ngày 12/7/2023 của Chi cục Thi hành án dân sự thành phố Móng Cái.

- Quyền kháng cáo, kháng nghị: người yêu cầu và những người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan, vắng mặt tại phiên họp có quyền kháng cáo trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày nhận được quyết định hoặc kể từ ngày niêm yết quyết định theo quy định của pháp luật. Viện kiểm sát có quyền kháng nghị trong thời hạn theo quy định tại khoản 2 Điều 372 Bộ luật Tố tụng Dân sự.

Nơi nhận:
- TAND tỉnh Quảng Ninh;
- Người yêu cầu;
- Người có QLNVLQ;
- VKSND TPMC;
- Chi cục THADS TP Móng Cái;
- Lưu hồ sơ việc dân sự.

THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

Trần Thị Thu Nga